

Slagelse Kommune

CVR-nr. 29 18 85 05

Revisionsberetning nr. 9

af 15. juni 2016

vedrørende revision af årsregnskabet 2015

EY

Building a better
working world

Indhold

1	Indledning	189
2	Konklusion på den udførte revision	189
3	Revisionsbemærkninger	189
3.1	Forhold, som har givet anledning til revisionsbemærkninger	189
4	Ikke-korrigerede forhold	190
4.1	Ikke-korrigeret fejlinformation	190
5	Kommunens økonomi	191
5.1	Budget- og bevillingskontrol	191
5.2	Vurdering af kommunens økonomi	191
6	Forvaltningsrevision	192
7	Revision af årsregnskabet for 2015	192
7.1	Årsregnskabets opbygning og indhold	192
7.2	Forretningsgange for regnskabsaflægningen	193
8	Redegørelse for revisionen	193
8.1	Risikovurdering	193
8.2	Risiko for besvigelser	194
8.3	Revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.	194
8.4	Revisionsmæssig gennemgang af it-sikkerheden	196
10	Balancen	199
10.1	Balance - aktiver	199
10.2	Balance - passiver	200
10.3	Garantier, eventualrettigheder og - forpligtelser	200
11	Øvrige forhold	201
11.1	Forsyningsvirksomheder	201
11.2	Kommunale solcelleanlæg	201
12	Afgivne revisionsberetninger vedrørende 2015	201
13	Afsluttende oplysninger	201
13.1	Rådgivning og assistance	201
13.2	Begivenheder indtruffet efter balancedagen	202
13.3	Ledelsens regnskabsaflæring	202
13.4	Lovpligtige oplysninger	202
15	Bilag 1 - Oversigt over revisionspåregnede regnskaber og opgørelser for 2015	203

1 Indledning

Vi har revideret kommunens fremlagte årsregnskab for 2015, der udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Revisionen er afsluttet den 15. juni 2016, og vi har i tilknytning til revisionen læst ledelsesberetningen.

Revisionen af årsregnskabet for 2015 har omfattet kommunens årsberetning samt de oversigter, bemærkninger og redegørelser, der skal udarbejdes i henhold til de gældende regler for regnskabsaflæggelsen.

Årsregnskabet udviser følgende hovedtal (mio. kr.):

	31/12 2015	31/12 2014
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)		
Driftsresultat	40,7	105,1
Resultat på det skattefinansierede område	-83,6	-86,9
Resultat af forsyningsvirksomheder	3,3	8,6
Balance		
Aktiver i alt	5.675,2	5.823,3
Likvide beholdninger	73,9	209,0
Egenkapital	2.362,9	2.392,7

2 Konklusion på den udførte revision

Vedtages årsregnskabet i den foreliggende form, og fremkommer der ikke under kommunalbestyrelsens behandling og vedtagelse af årsregnskabet yderligere oplysninger, som kan påvirke årsregnskabet, vil vi afgive en påtegning på årsregnskabet uden forbehold og med supplerende oplysning om budgettal, idet kommunen har medtaget budgettal i årsregnskabet, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

3 Revisionsbemærkninger

Revisionsbemærkninger skal behandles af byrådet og fremsendes til tilsynsmyndigheden.

3.1 Forhold, som har givet anledning til revisionsbemærkninger

► Manglende anlægsstyring

I revisionsberetning nr. 7 fra 2014 var det anført, at der i flere anlægsregnskaber var meget præcis overholdelse af bevillinger, samt at der overføres anlægsudgifter til drift, således at anlægsbevillinger overholdes. Desuden var det vanskeligt at afstemme anlægsregnskaber til økonomisystemet.

På baggrund af revisionsberetningen fra 2014 har direktionen besluttet at foretage en gennemgang af anlægsstyringen i kommunen, som er forelagt revisionen. Kommunens egen gennemgang konstaterede følgende:

- at udgifter, som ligger ud over anlægsbevillingen og det afsatte rådighedsbeløb, i flere tilfælde er omposteret til drift.
- at det er kutyme, at anlægsbevillingen skal bruges fuldt ud eller udnyttes maksimalt. Det har i flere tilfælde betydet, at der er afholdt udgifter på anlægsprojektet, som ikke relaterer sig til bevillingen.
- Det er konstateret, at det er ren formalia at søge anlægsbevilling og aflægge anlægsregnskab. Beskrivelsen ved ansøgning om anlægsbevilling og aflæggelse af anlægsregnskab er derfor i mange tilfælde meget sparsom.
- Det er konstateret, at der på puljer, hvor anlægsudgifterne vedrører forskellige bygninger/omkostningssteder ikke har været rettet fokus på, om anlægsudgifterne blev konteret på de rigtige omkostningssteder.

- ▶ Det har generelt ikke været kutyme at søge bevillinger på indtægter, som relaterer sig til anlægsprojektet.

Direktionen har oplyst, at der er fokus på at forbedre anlægsstyringen i 2016. Der er planlagt kompetenceudvikling på området samt udarbejdelse af faglige vejledninger. Direktionen forventer en klar forbedring af anlægsstyringen i 2016.

Vores gennemgang af anlægsområdet har desuden vist manglende indregning af anlægsindtægt vedrørende salg af jord til Tystoftefonden på 5,9 mio. kr., som er solgt 31. december 2015, samt uoverensstemmelse mellem økonomisystem og aflagte anlægsregnskaber.

Samlet set giver ovenstående anledning til en revisionsbemærkning. Der følges op på revisionsbemærkningen ved revisionen af regnskab 2016.

4 Ikke-korrigerede forhold

4.1 Ikke-korrigeret fejlinformation

I henhold til internationale revisionsstandarder skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i det foreliggende årsregnskab, fordi ledelsen vurderer dem værende uvæsentlige både enkeltvis og samlet for årsregnskabet som helhed.

I forbindelse med vores revision har vi konstateret følgende forhold, som ikke er indarbejdet i det foreliggende udkast til årsregnskabet:

	mio. kr.
Manglende afskrivning af anlægsaktiver	-9,1
Manglende indregning af anlægsindtægt vedrørende salg af jord til Tystoftefonden	5,9
Fejlkontering af gæld til kommunale ældreboliger	14,0
	<hr/> <hr/>

Ledelsen har over for os erklæret, at den anser effekten af den ikke-korrigerede fejlinformation, både enkeltvist og sammenlagt, som værende uvæsentlige for årsregnskabet.

Vi har ikke bemærkninger hertil.

5 Kommunens økonomi

5.1 Budget- og bevillingskontrol

Vi har stikprøvevis påset, om kommunens finansielle dispositioner er i overensstemmelse med det vedtagne budget, meddelte tillægsbevillinger og øvrige beslutninger af bevillingsmæssig karakter. Samtidig har vi undersøgt, om kommunens bevillingsniveauer er fastlagt i overensstemmelse med gældende regler.

mio. kr.	Budget	Korrigeret budget	Regnskab 2015	Overførsler til 2016
Skatter, tilskud og udligning	4.727,5	4.722,1	4.723,5	
Økonomiudvalg	469,9	479,8	455,9	18,2
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.162,8	1.189,5	1.178,5	3,4
Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget	25,6	35,0	26,6	8,4
Handicap- og Psykiatriudvalget	359,4	353,5	370,7	-16,0
Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget	128,2	135,7	126,4	9,2
Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget	240,0	238,2	229,1	11,6
Sundheds- og Seniorudvalget	1.000,2	1.028,5	1.008,8	22,7
Uddannelsesudvalget	1.258,8	1.271,9	1.274,4	4,7
Udgifter i alt	4.644,9	4.732,1	4.670,4	62,2

Konklusion

Det er vores opfattelse, at Slagelse Kommune fører en betryggende økonomistyring, der skal sikre budgetoverholdelse. Mindreforbruget i forhold til korrigeret budget er 61,7 mio. kr., svarende til 1,3 %. Handicap- og Psykiatriudvalget har et merforbrug på 17,2 mio. kr., svarende til 4,6 %, hvilket ifølge regnskabsbemærkninger skyldes negativ overførsel fra 2014, som ikke har været mulig at indhente, samt stigende tilgang af borgere i 2015, som ikke var budgetteret. Vi skal henstille til, at der ikke afholdes udgifter uden bevilling, jf. bevillingsreglerne.

Overførsel af driftsmidler til 2016 er opgjort til 62,2 mio. kr.

Nettoanlægsudgifter udviser et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 158,7 mio. kr. på det skattefinansierede område. Der er redegjort for mindreforbruget i regnskabsbemærkningerne til de politiske udvalg. Vi har ikke bemærkninger hertil.

5.2 Vurdering af kommunens økonomi

Vi har foretaget en vurdering af kommunens økonomi med udgangspunkt i det realiserede regnskabsresultat i 2015 og budget 2016.

Resultatet af ordinær drift, inkl. renter, på det skattefinansierede område i regnskab 2015, er et overskud på 40,7 mio. kr. Afdrag på lån har i 2015 udgjort 56,3 mio. kr. Det økonomiske råderum til ikke-låneberettigede anlægsudgifter udgør således -15,6 mio. kr. i 2015. I 2015 er der nettoanlægsudgifter på 132,6 mio. kr.

Kassebeholdningen, målt i forhold til kassekreditreglen som 365-dages gennemsnittet, er faldet fra 488,9 mio. kr. ultimo 2014 til 395,4 mio. kr. ultimo 2015.

Budgettet for 2016 viser et overskud på den skattefinansierede ordinære drift, inkl. renter, på 78,6 mio. kr., anlægsnettoudgifter 92,9 mio. kr. og afdrag på lån på 58,4 mio. kr. Der budgetteres med lånoptagelse på 60,1 mio. kr. og et likviditetsforbrug på 13,6 mio. kr.

Konklusion

Det er vores vurdering, at Slagelse Kommune er meget opmærksom på behovet for, at driften skal generere et økonomisk råderum til afdrag på lån og til ikke-låneberettigede anlæg, og at kommunen har en god likviditet. Økonomien og likviditeten vil være under pres i de kommende år, og det skal anbefales, at der fortsat fokuseres på at få skabt økonomisk råderum til afdrag på lån og anlæg.

6 Forvaltningsrevision

Som revisor for Slagelse Kommune skal vi udføre revisionen i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik. Det betyder, at vi skal udføre forvaltningsrevision med det formål at påse, at Slagelse Kommune i forbindelse med ledelse og styring udviser skyldige økonomiske hensyn.

I 2015 har vi udvalgt kommunens styring med udbetaling af løn for merarbejde. Derudover har vi udvalgt borgerstyret personlig assistance §§ 95 og 96, som rapporteres i revisionsberetning nr. 8.

Vi fokuserer på de forretningsgange (styringsgrundlag), der foreligger på de enkelte områder, og vi opstiller revisionsmål, som vi søger at afdække i forvaltningsrevisionen.

Formål

I 2015 er området mer- og overarbejde udvalgt til en forvaltningsmæssig gennemgang.

Det overordnede formål med forvaltningsrevisionen er således at vurdere de styringsprocesser, ledelsen har i værksat med henblik på at udnytte ressourcerne og tilrettelægge aktiviteterne bedst muligt.

Vi har foretaget en gennemgang og vurdering af ledelsens administration af udbetaling af ekstratimer og overtidsbetaling m.v. i henhold til gældende overenskomst og kommunale retningslinjer. I forbindelse med gennemgangen har vi haft fokus på:

- ▶ Udbetaling af ekstratimer til fuldtidsansatte
- ▶ Udbetaling af opsparet fleks- og afspadseringssaldi
- ▶ Honorering for merarbejde til ansatte uden højeste tjenestetid.

Revisionen omfatter en stikprøvevis gennemgang af lønsager og relevant materiale.

Konklusion

I Slagelse Kommune er der i perioden 1. januar - 31. december 2015 udbetalt ca. 1,8 mio. kr. i ekstratimer og 2,2 mio. kr. i overarbejde til fuldtidsansatte. Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger, og vi anbefaler:

- ▶ fokus på den fremtidige arbejdstilrettelæggelse, så overarbejde begrænses
- ▶ at der ved udbetaling af merarbejde tages stilling til, om de ansatte er omfattet af "Aftale om godtgørelse for merarbejde til tjenestemænd uden højeste tjenestetid". Hvis de pågældende er omfattet af aftalen, skal betingelserne for udbetaling af merarbejde være dokumenteret.

7 Revision af årsregnskabet for 2015

7.1 Årsregnskabs opbygning og indhold

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i gældende regler fra Social- og Indenrigsministeriet. Den talmæssige korrekthed og sammenhængen mellem regnskabet og de enkelte posteringer er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale.

Det er stikprøvevis påset, om regnskabs udgifter og indtægter har hjemmel i de vedtagne bevillinger, og om de er i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser samt indgåede kontrakter m.v.

Vi har påset, om de opførte aktiver og passiver i balancen har været undergivet fornøden kontrol. Endvidere har vi undersøgt, om de forpligtelser, bl.a. garantiforpligtelser, eventualrettigheder og leasingaftaler, der os bekendt påhviler kommunen, er korrekt registreret.

Endelig er det i forbindelse med regnskabsafslutningen stikprøvevis påset, om mellemværender med eksterne institutioner, forsyningsvirksomheder m.v., som kommunen fører regnskab for, er korrekt opgjort.

Via substansbaseret revision har vi supplerende indhentet dokumentation for udvalgte enkeltposter i regnskabet og for lovligheden heraf. De typisk anvendte metoder har her været afstemninger, analyser af konti, fysisk kontrol, efterregning, stikprøvevis kontrol af bilag samt gennemgang af skriftlige aftaler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens regnskabsafklæggelse i al væsentlighed er foretaget i overensstemmelse med formkravene udmeldt af Social- og Indenrigsministeriet.

7.2 Forretningsgange for regnskabsafklæggelsen

Kommunens forretningsgange vedrørende regnskabsafklæggelse er gennemgået. Ved gennemgangen har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsafklæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeplaner og andre styrings-systemer.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens forretningsgange vedrørende regnskabsafklæggelsen generelt er betryggende og med til at sikre en korrekt regnskabsafklæggelse.

8 Redegørelse for revisionen

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision samt god offentlig revisionskik. Revisionens formål og omfang samt ansvaret for regnskabsafklæggelsen er omtalt i vores revisionsprotokollat af 9. august 2013.

8.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse og kendskab til kommunen og dens omgivelser samt vurdere risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, har vi med den daglige ledelse drøftet risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og de af ledelsen iværksatte tiltag til styring heraf, herunder med henblik på at forebygge, opdage og korrigere fejl.

Vi har i den forbindelse vurderet de overordnede kontroller og kontrollerne inden for udvalgte væsentlige regnskabsområder.

På baggrund af risikovurderingen og vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet har vi fastlagt den overordnede revisionsplan for 2015.

Vi har udarbejdet revisionsplanen med henblik på at reducere risikoen for, at vi ikke identificerer væsentlig fejlinformation i årsregnskabet til et acceptabelt lavt niveau.

Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi valgt at basere hovedvægten af vores revision på systembaseret revision, hvor vi har vurderet de af ledelsen etablerede registreringssystemer og forretningsgange samt ved stikprøver testet de interne kontroller.

Herudover har vi foretaget substansbaseret revision, hvor vi ved stikprøver har testet poster i resultatopgørelse, balance, noter og andre krævede oplysninger m.v. til ekstern og anden dokumentation, samt udført substansanalytisk revision. Ved substansanalytisk revision foretages en vurdering af udvalgte regnskabsposter gennem analyse af forventelige sammenhænge mellem både finansielle og ikke-finansielle oplysninger.

8.2 Risiko for besvigelser

Vi har planlagt og udført vores revision for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser eller fejl.

Vi har ikke under vores revision konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af betydning for informationerne i årsregnskabet.

Den konstituerede kommunaldirektør har oplyst, at kommunens forretningsgange og interne kontroller inden for de væsentlige områder efter hans opfattelse anses for dækkende og velfungerende til imødegåelse af risikoen for besvigelser, herunder at der eksisterer passende funktionsadskillelse.

Den konstituerede kommunaldirektør har endvidere oplyst, at han ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi er ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med overtrædelser af regnskabslovgivningen eller anden lovgivning, der kan have væsentlig indvirkning på årsberetningen.

8.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.

Revisionen af forretningsgange og interne kontroller har til formål at undersøge og vurdere, om kommunens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, valide og rettidige regnskabsregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Revisionen har været rettet mod forretningsgange og interne kontroller, hvor der er en risiko for væsentlige fejl og mangler i årsregnskabet.

I det følgende har vi omtalt forhold, som vi vurderer, bør komme til byrådets kendskab.

8.3.1 Eftersyn

Uanmeldt beholdningseftersyn

Vi har den 18. september 2015 foretaget uanmeldt beholdningseftersyn.

Som led i eftersynet er kommunens likvide beholdninger, værdipapirer samt udvalgte finansielle mellemværender afstemt til eksterne kontoudtog modtaget fra pengeinstitutter m.v.

Formålet er at påse tilstedeværelsen af de likvide beholdninger samt vurdere og efterprøve, hvorvidt bestemmelserne i kommunens kasse- og regnskabsregulativ vedrørende afstemninger er implementeret og efterlevet.

Det er endvidere påset, at likvide midler er anbragt lovligt i henhold til styrelsesloven § 44.

Konklusion

Vores revision viste, at de likvide aktiver i al væsentlighed var til stede på eftersynstidspunktet.

Det er vores vurdering, at likvide midler er anbragt lovligt i henhold til styrelsesloven § 44.

Det er endvidere vores vurdering, at bestemmelserne i kommunens kasse- og regnskabsregulativ vedrørende afstemninger er efterlevet.

8.3.2 Drifts- og anlægsudgifter

Vi har gennemgået og stikprøvevis efterprøvet kommunens nøglekontroller i forbindelse med afholdelse af drifts- og anlægsudgifter. Vores revision er udført ved interviews samt dokumentation for de udførte kontroller i henhold til kommunens kasse- og regnskabsregulativ og bilag, herunder elektroniske og manuelle kontroller i Prisme.

Følgende interne kontroller er stikprøvevis efterprøvet:

- ▶ Brugeradministration af adgangsrettigheder i Prisme
- ▶ Oprettelse og ændringer i kreditoroplysninger i Prisme
- ▶ Kontrol af brugere med særlige rettigheder i Prisme
- ▶ Beløbsgrænse for godkendelse
- ▶ Ledelsestilsyn
- ▶ Intern revisions kontrol af decentrale enheder
- ▶ Budgetopfølgning

Brugeradministration af adgangsrettigheder i Prisme

Beskrivelse af kontroller i "Elektroniske og manuelle kontroller i Prisme" er senest opdateret den 29. august 2013. Det er konstateret, at procedurerne ikke følges til fulde, og det vurderes, at medarbejderne ikke anvender beskrivelsen i dagligdagen.

Der er 21 medarbejdere, som har udvidede rettigheder ("Admin-rettigheder"), og således langt flere end anført i "Beskrivelse af kontroller i Prisme". Vi har fået oplyst, at de fleste i Finans og Betaling har disse udvidede rettigheder.

Vi anbefaler, at

- ▶ "Elektroniske og manuelle kontroller i Prisme" opdateres
- ▶ Tildeling af udvidede rettigheder kun sker ved særlig godkendelse af Finanschef eller lignende
- ▶ Omfanget af udvidede rettigheder overvejes

Center for Økonomi har oplyst, at antallet af brugere med udvidede rettigheder nu er reduceret til 5 primo 2016, hvilket vurderes rimeligt.

Kontrol af brugere med særlige rettigheder i Prisme

Vi har påset, at kontrol af brugere med særlige rettigheder i Prisme er udført. Udtrækket er et øjebliksbillede, da det ikke er muligt at få udtræk af historik. Det betyder, at listen ikke er fuldstændig i forhold til alle, som har haft udvidede rettigheder i kvartalet.

Det skal sikres, at det fremadrettet registreres, hvem der har og har haft udvidede rettigheder, således at kontrollen er fuldstændig og effektiv.

Intern revisions kontrol af decentrale enheder

Intern Revision har konstateret, at ikke alle decentrale enheder overholder retningslinjerne for beboermidler. Dette indikerer, at der er behov for en generel opfølgning af de decentrale institutioners administration af beboermidler, således at man overholder regler og retningslinjer, sikrer beboernes midler bedst muligt, samt så vidt muligt sikrer medarbejderne mod uberettiget mistanke om svig.

Det anbefales, at der udarbejdes en plan for udvælgelsen af de decentrale enheder til kontrolbesøg herunder hyppighed og eventuelle særlige årsager til udvælgelsen (f.eks. manglende udført ledelseskontrol, hyppig udskiftning af leder eller indrapporterede problemer).

Planen bør indeholde en samlet oversigt over de decentrale enheder med registrering af servicebesøg, således at det sikres, at alle besøges efter valgt turnus, f.eks. hvert 2., 3. eller 4. år.

Center for Økonomi har oplyst, at der nu er udarbejdet en 4-års plan for kontrol af decentrale enheder.

Ledelsestilsyn

Det er konstateret, at de månedlige ledelsestilsyn ikke er foretaget i det omfang, som er foreskrevet, samt at kvaliteten heraf vurderes som mindre god.

Der er ikke etableret procedurer eller opdagende kontroller, således at alle manglende bilagskontroller og ledelsestilsyn bliver opdaget, men der er alene udført en stikprøvekontrol af intern revision.

Det anbefales, at der etableres procedurer, der sikrer løbende opfølgning på udførte ledelsestilsyn, således at eventuelle mangler kan konstateres og rapporteres til relevante parter.

Center for Økonomi har oplyst, at der i 2016 implementeres nyt ledelsesinformationssystem (NemØkonomi), hvori udført ledelsestilsyn kan dokumenteres og opfølgning muliggøres.

Kasse- og Regnskabsregulativ

Byrådet har den 19. februar 2016 godkendt nye Regler for Økonomistyring og Ledelsestilsyn i Slagelse Kommune (Kasse- og Regnskabsregulativ). Der mangler at blive udarbejdet bilag (specificeret retningslinjer, forretningsgange m.v.) til Regler for Økonomistyring og Ledelsestilsyn, hvilket forventes udfærdiget i 2016.

8.3.3 Lønudgifter

Vi har gennemgået og efterprøvet kommunens nøglekontroller i forbindelse med lønudbetaling.

Følgende interne kontroller er stikprøvevis efterprøvet:

- ▶ Adgangsrettigheder i SD-Løn
- ▶ Central kontrol af oprettelse og ændring af medarbejdere i SD-løn
- ▶ Indberetning på eget cpr-nr.
- ▶ Personer med særlige rettigheder i lønsystem
- ▶ Beløbsgrænser i SD-løn

Konklusion

Vores revision viste, at de interne kontroller generelt er designet og udført betryggende.

8.4 Revisionsmæssig gennemgang af it-sikkerheden

Gennemgangen har haft til formål at undersøge og vurdere, hvorvidt Slagelse Kommune har etableret passende generelle it-kontroller. Ved vores vurdering af de generelle it-kontroller tager vi udgangspunkt i en vurdering af væsentlighed og risiko for de enkelte dele af kommunens it-anvendelse. I relevant omfang anføres desuden prioriterede anbefalinger til en styrkelse af sikkerheden.

Arbejdets udførelse og omfang

Arbejdet er tilrettelagt med udgangspunkt i vores kendskab til den kommunale it-anvendelse og den konkrete opgavevaretagelse, herunder omfanget af ikke-lokalt afviklede systemer.

Gennemgangen har omfattet kontroller i Windows-miljøet, løn og økonomisystemet, samt kontroller der omfatter generiske områder. Der er ikke tale om en fuld gennemgang af de enkelte områder, men kun tale om gennemgang af de kontroller der er væsentlige i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Gennemgangen har omfattet følgende hovedområder:

- ▶ It-sikkerhedspolitik og organisatoriske forhold
- ▶ Driftsafvikling, inkl. overvågning
- ▶ Adgang til systemer og data
- ▶ Fysisk sikkerhed
- ▶ Sikkerhedskopiering
- ▶ Beredskabsplanlægning

Gennemgangen er i det væsentligste udført som interviews med de ansvarlige kontaktpersoner samt gennemgang af udleveret materiale.

Gennemgangen har som følge af sit formål alene omfattet test til verifikation af de modtagne oplysninger om forretningsgangene og interne kontroller. Efterprøvning af kontrollernes funktion og effektivitet, og om de har fungeret i hele den relevante periode, er kun foretaget på udvalgte områder.

Vores væsentlige kommentarer og anbefalinger er afslutningsvis gennemgået og drøftet med it-afdelingens ledelse og kommunens it-sikkerhedsfunktion

Konklusion

Slagelse Kommunes primære it-systemer, herunder økonomi- og lønsystem, er outsourcet til serviceleverandører, hvorfra kommunen har modtaget systemrevisorerklæringer, som dokumenterer, at de generelle it-kontroller hos serviceleverandørerne til understøttelse af kontroller i de nævnte it-systemer har fungeret betryggende i 2015. Vi har gennemgået de modtagne erklæringer og har fundet dem dækkende for de outsourcete ydelser. Vores revision i relation til de outsourcete ydelser har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Vi har herudover foretaget revision af de hos Slagelse Kommune etablerede generelle it-kontroller til kontrol og beskyttelse af it-systemer og data. Vores revision af de generelle it-kontroller har på enkelte områder givet anledning til anbefalinger om styrkelse af kontrollerne.

I 2015 har Slagelse Kommune arbejdet målrettet med it-sikkerhedsområdet og it-governance. Dette har resulteret i udarbejdelse af en ny it-sikkerhedspolitik, it-sikkerhedsprocedurer samt it-beredskabsplan. Kommunen vil fortsat arbejde med de positive tiltag i 2016 med henblik på at styrke og forankre it-sikkerheden yderligere i kommunen.

Det er vores samlede vurdering, at de generelle it-kontroller overordnet set er effektive og understøtter vores finansielle revision.

9 Årsregnskabet

9.1.1 Lønninger og vederlag

Formål

Vi har i forbindelse med vores revision gennemgået og drøftet de etablerede forretningsgange med ledelsen af lønadministrationen. Vi har stikprøvevis efterprøvet dokumentation, beregning og udbetaling af lønninger og vederlag.

Vi har ved revisionen undersøgt kommunens forretningsgange m.v. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til regnskabet. Det er endvidere påset, at de til SKAT afgivne oplysninger om løn m.v. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, at tilbageholdt A-skat m.v. er afstemt.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at afstemningen af løn, herunder afstemning til SKAT er korrekt udarbejdet, og at lønninger i al væsentlighed er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.2 Skatter

Vi har kontrolleret, at de indtægtsførte skatter er i overensstemmelse med de af Social- og Indenrigsministeriet meddelte oplysninger.

Endvidere har vi påset, at skatterne er bogført og periodiseret korrekt i overensstemmelse med gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at skattebeløbene er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.3 Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er sammenholdt med de af Social- og Indenrigsministeriet udarbejdede opgørelser. Vi har endvidere stikprøvevis undersøgt, om kommunens kontering er i overensstemmelse med konteringsreglerne.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.4 Den kommunale købsmomsordning

Vi har ved den afsluttende revision fokuseret på kommunens administration af området, hvor vi har påset, at opgørelsen af købsmomsrefusion er udarbejdet efter gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at opgørelsen af købsmomsrefusion er korrekt udarbejdet, og at refusion fra udligningsordningen i al væsentlighed er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.5 Anlægsvirksomhed

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning i forhold til aflæggelsen følges.

Der aflægges særskilte anlægsregnskaber, såfremt der fra Social- og Indenrigsministeriet er fastsat krav herom.

I modsat fald aflægges anlægsregnskabet som en integreret del af kommunens samlede årlige regnskabsaflæggelse.

Konklusion

Kommunen har væsentlige udfordringer med anlægsstyring, herunder aflæggelse af anlægsregnskaber, der henvises til revisionsbemærkning afsnit 3.

9.1.6 Lånoptagelse

Vi har gennemgået kommunens procedure for lånoptagelse og lånerammeopgørelse for bl.a. at påse, at denne følger Social- og Indenrigsministeriets regler på området.

Endvidere har vi påset, at den udarbejdede opgørelse over lånerammen kun indeholder kategorier af udgifter og beløbsstørrelser, som kan medtages, jf. lånebekendtgørelsen med tilhørende fortolkninger.

Konklusion

Kommunens lånerammeberegning og lånoptagelse er i al væsentlighed i overensstemmelse med gældende regler.

9.1.7 Overholdelse af kassekreditreglen

Kommunen skal overholde lånebekendtgørelsens bestemmelser, således at kommunens likviditet, opgjort efter kassekreditreglen, altid skal være positiv. Det betyder, at kommunens gennemsnitlige daglige kassebeholdning, beregnet for de sidste 365 dage, ikke må være negativ.

Konklusion

Pr. udgangen af 2015 opfylder kommunen denne bestemmelse, da den gennemsnitlige kassebeholdning har været positiv for hele 2015.

10 Balancen

Vi har vurderet kommunens anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn på væsentlige områder.

I det følgende har vi kort kommenteret anvendt regnskabspraksis på væsentlige områder, væsentlige regnskabsmæssige skøn samt vores revision heraf.

10.1 Balance - aktiver

10.1.1 Materielle og immaterielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis påset, at de i kommunens balance registrerede anlægsaktiver (grunde og bygninger, tekniske anlæg m.v., inventar og anlæg under udførelse) er indregnet og målt i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis og underliggende dokumentation.

Konklusion

Vi har gennemgået og vurderet kommunens forretningsgang vedrørende indregning og måling af anlægsaktiver, herunder foretaget stikprøvevis kontrol af indregnede aktiver i regnskabsår 2015.

Ved gennemgang af anlægskartoteket er det konstateret, at der ikke er afskrevet på it-projekter for i alt 9,1 mio. kr., hvilket ikke er i overensstemmelse med regnskabspraksis. Forholdet primoreguleres i 2016.

De øvrige materielle anlægsaktiver er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne.

10.1.2 Finansielle anlægsaktiver

Vi har påset, at væsentlige beholdninger er afstemt pr. 31. december 2015 med ekstern dokumentation.

Konklusion

De finansielle poster er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.1.3 Likvide beholdninger

Vi har påset, at væsentlige beholdninger er afstemt pr. 31. december 2015 med årsopgørelser fra pengeinstitutter samt modtagne engagementsforespørgsler.

Konklusion

De likvide beholdninger er fundet optaget i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.1.4 Omsætningsaktiver

Vi har stikprøvevis påset, at de i kommunens balance registrerede andre omsætningsaktiver end likvide beholdninger (fysiske anlæg til salg, tilgodehavender) er indregnet og målt i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis og underliggende dokumentation. Stikprøvekontrollen er foretaget med hovedvægt på væsentlige poster og poster med høj risiko for fejl.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunen har registreret de relevante aktiver, og at de er indregnet og målt i overensstemmelse med gældende regler og beslutninger.

10.2 Balance - passiver

10.2.1 Egenkapital

Vi har påset, at kommunen har registreret og klassificeret egenkapitalen korrekt og i overensstemmelse med Social- og Indenrigsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis m.v.

Konklusion

Det er vores vurdering, at egenkapitalen i al væsentlighed er optaget korrekt i regnskabet.

10.2.2 Hensatte forpligtelser

Vi har vurderet kommunens dokumentation for opgørelse af hensatte forpligtelser vedrørende pensionsforpligtelser.

Vi har påset, at forpligtelserne er opgjort i overensstemmelse med gældende bestemmelser.

Konklusion

De hensatte pensionsforpligtelser er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.2.3 Kortfristede gældsforpligtelser

Vi har stikprøvevis afstemt de kortfristede gældsforpligtelser til underliggende dokumentation.

Konklusion

Vores gennemgang viste, at den bogførte mellemregning på 15 mio. kr. med boligselskabet, som administrerer kommunens ældreboliger, ikke er korrekt. Mellemregningen bør kun udvise ældreboligernes over-/underskud i 2015, som, jf. regnskabspraksis, indregnes i kommunens regnskab i 2016, i alt ca. 1 mio. kr. Fejlen på netto 14 mio. kr. er opstået som følge af forkert konteringspraksis. Forholdet har ikke driftsmæssig betydning.

Det er aftalt, at forretningsgange for mellemregninger med boligselskabet gennemgås og justeres.

De øvrige kortfristede gældsforpligtelser er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.2.4 Langfristede gældsforpligtelser

Vi har afstemt saldoen på de langfristede gældsforpligtelser til underliggende dokumentation.

Vi har endvidere vurderet kommunens forretningsgange for registrering af leasede aktiver og leasingforpligtelsen. Herunder er det påset, at kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt leasingaftalerne er operationelle eller finansielle.

Konklusion

De langfristede gældsforpligtelser er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.3 Garantier, eventualrettigheder og - forpligtelser

Vi har påset, at årsregnskabet indeholder en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser, og at fortegnelsen også omfatter andre forpligtelser og rettigheder, som eventuelt kan blive aktuelle.

Endelig har vi påset, at væsentlige finansielle forpligtelser i forbindelse med lejeaftaler eller operationel leasing fremgår af fortegnelsen.

Konklusion

Det vores vurdering, at fortegnelsen i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

11 Øvrige forhold

11.1 Forsyningsvirksomheder

Forsyningsvirksomhederne skal "hvile i sig selv". Det vil sige, at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere. Forsyningsvirksomhederne betragtes således som eksterne i forhold til de øvrige kommunale aktiviteter.

Forsyningsområdet omfatter hovedsagligt renovation.

Vi har ved revisionen stikprøvevis påset, at

- ▶ mellemværenderne med forsyningsvirksomhederne er korrekt optaget i balancen

Konklusion

Det er vores vurdering, at den samlede økonomiske styring af forsyningsområdet er indrettet med henblik på at opfylde lovkrav og byrådets beslutninger samt at sikre, at de etablerede forretningsgange på væsentlige områder er betryggende i kontrolmæssig henseende og tilrettelagt hensigtsmæssigt.

Forsyningsområdet har i 2015 haft et overskud på 3,3 mio. kr. mod et korrigeret budgetteret underskud på 1,3 mio. kr. Samlet har man således ultimo 2015 en gæld til forsyningsområdet på 34,5 mio.kr. I 2016-2019 har forsyningsområdet budgetteret med underskud på 25,5 mio. kr., således at mellemregningen nedbringes. Resultatet af forsyningsområdet skal over tid balancere.

11.2 Kommunale solcelleanlæg

Kommunen har etableret solcelleanlæg. Solcelleanlæg er omfattet af en række regler, som vanskeliggør kommunens administration. Problemstillingerne vedrører:

- ▶ Selskabsgørelse, med mindre der opnås dispensation. Det er oplyst, at Slagelse Kommune har dispensation fra kravet om selskabsgørelse på alle solcelleanlæg, med undtagelse af ét solcelleanlæg. Det ene solcelleanlæg skal udskilles i selvstændige selskaber, hvilket ikke er sket endnu. Det er oplyst, at der er igangsat konsekvensanalyser.
- ▶ Regler for modregning i bloktilskud, hvis anlæggene giver overskud. Der forventes ikke overskud på disse anlæg.
- ▶ Skattepligt - Slagelse Kommune har ikke udarbejdet regnskab og ikke opgjort den skattepligtige indkomst for 2015. Solcelleanlæggene forventes ikke at generere skattepligtig indkomst.

12 Afgivne revisionsberetninger vedrørende 2015

Vi har i 2015 afgivet følgende delberetninger:

- ▶ Beretning nr. 8 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion m.v.

13 Afsluttende oplysninger

13.1 Rådgivning og assistance

Vi har siden vores beretning af 15. juni 2015, ud over lovpligtig revision, udført mindre assistanceopgaver vedrørende økonomisk gennemgang af beredskabet i Slagelse Kommune.

13.2 Begivenheder indtruffet efter balancedagen

Til sikring af, at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsregnskabet har ledelsen gennemgået og vurderet begivenheder indtruffet efter balancedagen. Ledelsen har oplyst, at der efter dens opfattelse ikke er indtruffet begivenheder efter balancedagen, som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsregnskabet.

Vi er ikke under vores gennemgang blevet bekendt med begivenheder, som i væsentlig grad påvirker årsregnskabet 2015, og som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsregnskabet.

13.3 Ledelsens regnskabserklæring

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi indhentet en skriftlig erklæring fra ledelsen om forhold af væsentlig betydning for årsregnskabet, og hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter årsregnskabet indhold, herunder oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, oversigt over ikke-korrigerede forhold samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskabserklæring har ikke givet anledning til bemærkninger.

13.4 Lovpligtige oplysninger

I henhold til revisorloven og etiske regler for revisorer skal vi oplyse,

at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte uafhængighedsbestemmelser, og

at vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

København, den 15. juni 2016
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab

Torben Kristensen
statsaut. revisor

15 Bilag 1 - Oversigt over revisionspåtegnede regnskaber og opgørelser for 2015

Vi har revideret og påtegnet følgende specialregnskaber, opgørelser og indberetninger:

- ▶ Indberetning iht. lov om kommuners indberetninger efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger for 2015
- ▶ Indberetning iht. lov om kommuners indberetninger efter elforsyningslovens §§ 37 og 37a og varmemforsyningslovens §§ 23 l og 23 m for 2014
- ▶ Saldoopgørelse af momsrefusion ultimo regnskabsåret 2015
- ▶ Restafregning for 2. halvår 2015 vedrørende boliglån
- ▶ Endelig restafregning vedrørende statsrefusion 2015
- ▶ Refusionsopgørelse vedrørende særligt dyre enkeltsager 2015
- ▶ Byfornyelse, refusionsopgørelse 2014
- ▶ Erklæring om kommunens indberetning i, og administration af informations- og forvaltningssystemet BOSSINF-STB for 2014
- ▶ Indberetning til Feriefonden af ikke-udbetalt feriegodtgørelse og løn under ferie eller ferietillæg for perioden 1. maj 2014 til 30. april 2015
- ▶ Enhedstimeregnskab Slagelse Brandvæsen 2015
- ▶ Enhedstimeregnskab Korsør Ungdomsbrandkorps 2015
- ▶ Enhedstimeregnskab Slagelse Firebirds 2015
- ▶ Regnskab for Slagelse Sprogcenters kvartalsindberetninger af FVU undervisning for 2015
- ▶ Takstberegning for Forsorgshjemmet Toften og Nansensgade, Klosterbanken for 2015
- ▶ Indberetning om støtte til boliger for yngre fysisk handicappede 2015
- ▶ EGU-regnskab for perioden 1. december 2013 - 30. november 2014
- ▶ EGU-regnskab for perioden 1. december 2014 - 30. november 2015
- ▶ Byggeregnskab Skema C for ældreboliger i plejecentret Blomstergården
- ▶ Indberetning af kommunale bruttodriftsindtægter og bruttodriftsomkostninger vedrørende betalingsparkering 2015
- ▶ Regnskab for tilskud modtaget af Kunststyrelsen til drift af musikskoler 2014
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Sundhedsstyrelsen til projekt Krop og Motion for perioden 1. april 2012 - 31. marts 2015
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling til projekt Skolelederuddannelse og udvikling for Slagelse Kommune for skoleåret 2014/15
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Kulturstyrelsen til projekt MGK-Sjælland for 2014
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til projekt Styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade for perioden 1. april 2012 - 31. marts 2015
- ▶ Perioderegnskaber for tilskud modtaget af EU til projekt KoDiF i 2015
- ▶ Perioderegnskaber for tilskud modtaget af EU til projekt SRRF
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Trafikstyrelsen til projekt Signaloptimering i Slagelse for perioden 1. oktober 2013 - 31. august 2015
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Indenrigsministeriet under Færgepuljen for 2009 til Agersø Færge for perioden 1. januar 2010 - 31. december 2014

- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Undervisningsministeriet til projekt "Digitale læremidler" 2014
- ▶ Opfølgingsredegørelse for nedsættelse af færgetakster i Slagelse Kommune for perioden 1. juni 2015 - 31. december 2015
- ▶ Erklæring om forretningsgange for NemID håndtering 2015